ՊԱՇՏՕՆԱԹԵՐԹ
ԹԱՄԿԱՎԱՐ ԱԶԱՏԱԿԱՆ ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹԵԱՆ
ԵԳԻՊՏԻՍ ԵՐԿՐԱՆԱԿԻՆ

ԳԻՆԸ

	Տարեկան	Վեցամսեայ
Եգիպտոս եւ Սուդան՝	ղ. ռ. 120	60
Արտասահման՝	անգլ. ոսկի 1.50	15 շիլին

Բաժանորդագրութիւնը բացառապէս կանխիկ է

Ձեռագրուած յօդուածները չեն վերադարձուիր

ԱՐԵՒ

ԿԷ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ՇԱԲԱԹԸ ԵՐԵՔ ԱՆԳԱՄ

ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ
Շարա Ալպուսարար բիւ 16, Ալէքսանդրիա

Հասցէ՝ Journal AREV B.P.600 Alexandrie (Egypt
հեռագրական հասցէ՝ Journal «Arev» Alexandrie
Թէլէֆօն՝ բիւ 5207

Մանուսցումներու համար դիմել Տնօրէնութեան

Ք. Տարի — Թիւ 51 (1114) | Գինը կը ծախսուի ՀԱՏԸ 10 ՄԻԼԵՄ | Ուրբաթ, 25 Օգոստոս 1922

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԱՆԿԱԽՈՒԹԵԱՆ ՓՈԽԱՌՈՒԹԻՒՆԸ

ՄԷՔԻ ԹԻՒԹԻՆՃԵԱՆ ՊԷՅԻ ԷՆԹԷՐՎԻՈՒՆ

Ցուսաբեր անցեալ շաբթու հրատարակած էր «Հաշուեւարդարութեան Մարմին» անպատներէն Մէքի Տէլեմաք պէյ Թիւթիւնճեանի տեսութիւնները Հայկական Անկախութեան Փոխառութեան մասին։

Մէքի Թիւթիւնճեան կատարելագէս կը հաստատէ այս մասին մեր յայտնած համոզումները այս էջերուն մէջ։

Ան կ'ընդունի արդարեւ թէ պանքային դրամները եւ առնելու համար հարկաւոր է Խորհրդային Հայաստանի կառավարութենէն վաւերաթուղթ մը կամ վկայագիր մը, բայց «ա՛յն Թորգոմ Եպիսկոպոսի հաւկցածին պէս»։ Անշուշտ փափաքելի էր գիտնալ թէ Մէքի Թիւթիւնճեան ինչ կերպով կ'ըմբռնէ այդ վկայաթուղթին պարունակութիւնը. բայց խնդիր չէ, եւ կանք ու է որ ինքն ալ կ'ընդունի թէ առանց Խորհրդային Հայաստանի բարեացակամ միջամտութեան՝ դրամները պանքայէն խաբել կարելի չէ։

Ան դարձեալ կ'ընդունի որ, եթէ կարելի չէլլայ խնդիրը բարեկամաբար կարգադրել՝ «Հաշուեւարդար Մարմինը» օրինական իրաւասութիւն չունի դատ բանալու պանքային դէմ, այլ դատավարութիւնը պէտք է տեղի ունենայ Փոխառութեան արձանագրողներուն։ Իսկ մենք կ'առաջարկէինք որ արձանագրողները դատ բանային թէ՛ պանքային և թէ՛ Հանրապետութեան նախորդ կառավարութեան դէմ, որպէսզի այս վերջինը յանձնի դատարանին յայտարարել թէ ինքը ո՛և է առարկութիւն չունի դրամները վերադարձնելուն։ Երկու դրութիւններն ալ միևնոյն նպատակն կ'ելլեն։

Այս պայմաններուն մէջ պիտի փափաքէինք գիտնալ թէ ինչ պիտի ըլլայ Լիքիտատորի Ցանձնաժողովին դերը։

Կ'երևի՝ գործին վերին հսկողութիւնը առանձնել և բարձրագոյն մղել որ դեղամ վճարողները իրենց արձանագրուած գումարին մէկ մասը Ազգին պէտքերուն յատկացնեն։

Մենք վստահ ենք որ այս մասին մասնաւոր բարձրագոյն պէտք չկայ, զի արձանագրուողներէն շատեր այժմէն պատրաստ են իրենց վճարած գումարին կարեւոր մէկ մասը և ամբողջ ալ ամբողջութիւնը Հայաստանի պէտքերուն յատկացնել, պայմանաւ որ եւս սատանան զայն և այս մասին իրենց վրայ բարոյական հնչեսմ ի գործ չի դրուի։

Մէքի Թիւթիւնճեան պէյ կը յայտարարէ նաև թէ պրն. Ցակոբ Փափազեան Լիքիտատորի Ցանձնաժողովին մէջ առանձնակ է որպէսզի գործին մէջ «խաչաձեւում» յառաջ չի գայ, տարբեր խաղով՝ որպէսզի ուրիշներ այս ձեռնարկին տարբերը չելլան։... Առանց «խաչաձեւում»մը Թիւթիւնճեան պէյի երեւակայութեան մէջ միայն կրնայ գոյութիւն ունենալ։ Ինչո՞ւ այնքան շուտ կը ժռռնայ որ եթէ ինքն և իրենները տարի մը առաջ ցոյց տուած ըլլային դրամները եւ առնելու այն «նախանձախնդրութիւնը» զոր այսօր ի հանդէս կը բերեն՝ այս խնդիրը չառանց կարգադրուած տ. վերջացած կ'ըլլար։ Բայց ամէնքնուս միաքին մէջ թարմ են ասկաւին այն նամակներն ու հեռագիրները զորս կը տեղացնէր յեղիզտոս պրն. Խատիսեան՝ թախանձագին խնդրելով որ դրամներուն վերադարձուելը յետաձգուի, վասնզի իբրեւ «Հայաստանի օրինական կառավարութեան» հետ յարաբերութեան մէջ էին։ Մեր յիշողութենէն վրիպած չեն նաև այն ձեռնարկները զոր պ. Թիւթիւնճեան կատարեց այսուհետ՝ իրենցներուն հրամանագիրները գործադրելու համար։

Ապա ուրեմն «խաչաձեւումը» մինչև ցարդ իրենց կողմէն կատարուած է եւ այս պայմաններուն մէջ զայն ուրիշին վերագրելը առնուազն անամեռութիւն է։

ՀԱՅ ԳԱՂԹԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆԸ

ԵՒ ՀԱՅՐԱԿԱՆ ՁԵՌՔ ՄԸ ԻՍԹԻՆՏԷՐՈՒՆԻ ՄԷՋ

Խրիմեան գաղթականներուն ամենէն անբախտները անտարակոյս Իսկէնտէրունն ապաստանողներն են, որոնց թիւը գրեթէ բարձրաբար, պատկառելի է, շուրջ 15,000։

Հանրածանօթ ըլլալով Իսկէնտէրունի կլիման, ճահճային տենդը (մալարիա), և այլ կարգ մը անյարմարութիւնները, դիւրին է գուշակել թէ՝ ինչ տեսակ սաժանելի կեանք մը կը քաշքշեն, և պէս պէս հիւանդութիւններու մէջ կը տապրլլեն մեր այս պատուական հարազատները, որոնք 7-8 տարիներէ իվեր, օր մը օրանց, հանգիստ քուն մը, անխառն հաճոյքի ժպիտ մը և կուշտ ու կուտ տեղ մը չեն ունեցած։

Երկարատև ճմեռուան մը վայրի քամահրանքները, մինչև կոկորդ հասնող ցեխն ու ջուրը, անօթի ծարաւ թափառումները բաւական չէին կարծես, հիմակ ալ գծեխային արեւուն տակ, մերկ անպատապար, ժեղներու ախտածին յարձակումներուն ենթակայ, անոնց անխուսափելի հետեւանքը եղող ջերմի և այլ հիւանդութիւններու անձնատուր, տառապեալ կը տեսնայինն։

Մասնաւորները, առողջապահական կանոնները անտեսողներ, անգգոյշները չե՛ն որ անկողին զամուած կը տառապին, այլ առհասարակ, վրանի մը ամբողջ բընակութիւնը կողք կողքի. զա՛ւրկ, պուտ մը ջուր, դալ մը ապաւ տուող գոբովիլիր ձեռքէ մը։ Քէմբեր կան, ուր հազիւ թէ կարելի կ'ըլլայ հանդիպիլ 8-10 շրջող դողդոջուն սրունգներու, որոնք, մամի պէս գեղնած տատերներ, կը թափառին վրանէ վրան, դեղարանէ դեղարան, գէթ իրենցներուն կեանքը քիչ մը եւս երկնցընելու յոյսով։

Ի՞նչ պիտի ըլլայ հետեւանքը այս վիճակին յաւերժացման, երբ ուշադրող, տունը չոր հաց մը բերող բաղուկներն ալ գադրին այսպէս գործելէ։

Մենք ունինք, հոս թէ դուրսը, ազգային պատասխանատու մարմիններ, կուսակցութիւններ, բարեգործական հասարակութիւններ և միութիւններ, և վերջապէս, քիչ թէ շատ բարեկեցիկ գաղութներ։ արդեօք անոնք ինչ կը խորհին, հեռաքրքրուա՞ծ են, կատարած՝ն իրենց պարտականութիւնները, և կամ, կարելի՞ փրկա՞ծ են. ա՛նիրէ թեկուզերութիւն մը գրա՞ծ են փրկելու համար այս թշուառները իրենց անել կացութենէն զէթ անոնց գոյութիւնը պահպանելու մասնաւորապէս։ Թէ ո՛չ, լքած են պատասխանատուութիւններու, որպէսզի ոմանք հարարտմէկ խայտաղէտ կատուանքներէ ազատուած խեղճուկ վրաններու ներքև, փչիին և ցեխէն հազիւ զանազանելի խշտեակներու վրայ գամուած՝ իրենց սեւ բաղդը լան և մռնչուն մտաբեղ օրերը համբեն...։

Որքան որ սատակցինք, բոլորն ալ եղած են խուլ և անտարբեր այս կսկծալի կացութեան և վճռանալու վրայ եղող այս բաղդազուրկներուն հանդէպ։ Ամբողջ տարուան մը մէջ, վեհ. կաթողիկոսի ղրկած 1000 Թրքական Թղթադրամէն եւ Գալոյ Գաբրիաքարանէն եկած 200 դեղին սակիէն զատ՝ ո՛չ մէկ շարժում և օգնութիւն եղած է. այդ նպատակն ալ Գաղթայրն Ցանձնախումբին պէս անձնական մարմնի մը յանձնուած էր որ անիսաիր բոլորին հաւասարապէս բաժնեց և իւղի պէս հալեցուց, առանց անով վերք մը ամոքելու կամ թշուառութիւն մը թեթեւցնելու։

Մեկ մխիթարական երեւոյթը՝ Հ. Բ. Ը. Միութեան հայրագթով ձեռնարկն է, որ երկնցած է իր հասողութենէն շատ հեռու, որպէսզի սրբէ խեղճին դառն արցունքները. պատ մը ջուր, դդալ մը ապաւ տայ անոնք, յուսատա հիւանդին, որ առողջապահական լայն միջոցներով պայքարի միքրոպներուն դէմ և չարիքը արմատախիլ ընէ միանգամ ընդ միշտ։

Արդեօք, ուրիշ միութիւններու գերդիա մը, խթան մը կրնա՞յ ըլլալ, երբ քանի մը համառօտ առերով նկարագրենք այն նախախնամական դերը, զոր Միութեան Իսկէնտէրունի Մասնաժողովը կատարեց, առանց նկատի առնելու իր անձուկ միջոցները, և դեռ կը շարունակէ կատարել կանոնաւոր և հիանալի եղանակով մը։

Ան կրթական և առողջապահական, մէկը միւսէն գերագոյն, մէկը միւսէն գերազանց զոյգ մարզերուն մէջն ալ ցոյց տուած է ձեռներէցութիւն, յարատեւութիւն և կանոնաւորութիւն։

Դեռ Ցունվարին, արհամարհելով ամէն խոչնդոտ և նիւթական անձկութիւն, ասկ իր միջոցներուն և հասարակութեան ապաւինելով, ձեռնարկեց՝ 6-700 երկսեռ աշակերտութեան յատուկ փայտեայ խաշար չէնքի մը — Նուպարեան Վարժարանի — շինութեան, որպէսզի առ անգ սկսնացող, մերկ, բոպիկ, գաղթական երեխաներ մանուկները ամփոփելով հոն, զէթ հնար եղած չափով փրկէ, ինչ որ մնացած է ցեղին առաքինութենէն և նկարագրէն, զանոնք նկատելով ապագայ հայրենիքի խարիսխներէն մին։

Նուպարան, գրատախտակ և այլ դրբոցական կարասիները լրացնելով Փեսբուարի կէսերուն ունեցաւ իր մասնաւոր Նուպարեան Նախակրթարանն ու Մանկապարտէզը։

Նուպարեան երկսեռ Վարժարանը (որ կը հաշուէր 300է աւելի (6-16 տարեկան) երկսեռ աշակերտութիւն մը և 7-8 կարող ուսուցիչ և ուսուցչուհիներ) յանձնուած ըլլալով պ. Սարգիս Թօփճեանի պէս մանկավարժ և կազմակերպել դիտցող անօրէնի մը ձեռքերուն, խիստ կարճ ժամանակամիջոցի մէջ այնպիսի կանոնաւոր և արդիական հաստատութիւն մը դարձաւ, որ չատ մը ծնողքներ՝ ֆրանսական, բողբական և ազգային վարժարաններէն իրենց զաւակները հանելով աշխատեցան հոն զետեղել։

Մաղկազարդին, վարժարանի բացման հանդէսին ներկայ եղող խուռն բազմութիւնը, որ իր մէջ քաղաքիս հայ մտաւորականութիւնը, և հայ և օտար բարձր անձնաւորութիւններ կը հաշուէր, զմայլած երկսեռ մանուկներու Ներդաշնակ և օրինաւոր երգերէն, պարերէն, արտասանութիւններէն առդիմադիմական խաղերու յաջող արդիւնքէն, չէր ուզեր հաւատալ որ դեռ մէկ ամսուան, գաղթականական նարաբաց վարժարանի մը աշակերտութիւնն եղած ըլլայ ան։

Վարժարան այցելող կարեւոր անձնաւորութիւններ,—որոնց կարգին նաև Սիւրիոյ Բարձր Գոմիսէրի փոխանորդ պ. Ռոպէր տը Ֆէ, որ հայ և օտար ազգաւորական վարժարաններէն բացառաբար Նուպարեան վարժարանին անակնկալ այցելութիւն մը տուաւ,—խիստ գոհ և հիացումով մը միայն բաժնուած են, գնահատելով ձեռնարկը և թափուած աշխատանքը։

Ցաւօք կը տեղեկանանք, որ գաղթականներու դրուագմէն և համաձարակ հիւանդութենէն աշակերտութիւնը նուազած ըլլալով, 4—5 ամսուան խիստ կանոնաւոր ընթացք մը բոլորելէ վերջ՝ Յուլիս 1ին գոցուած է այս օրինակելի հաստատութիւնը, որ կարծեմ մասնաւոր դասընթացքով մը ամառն ալ շարունակելու ծրագիրն ունէր։

Բարեգործականի Իսկէնտէրունի Մասնաժողովին դիմագծութիւնը՝ միայն կրթական մարդին մէջ ի յայտ բերած գործունէութեամբ չկրնար յատակօրէն բնորոշուիլ, եթէ անմիջապէս չկցուին անոր առողջապահական լայն գետնի մը վրայ անոր կազմակերպած պայքարը և թափած գերմարդկային ճիգերը, զոր հոս, քանի մը տողով, պիտի փորձենք խտացնել։

Արդէն, կիլիկեան արտաքսեալներէն ի վեր, կարօտ և չքաւոր հիւանդներու գեղագիրները ինքը պատրաստել կուտար։ Մայիսին, երբ ճահճային տենդը, որ իսկէնտէրունի անքակտելի ստորգետիններէն մէկն է, համատարած և պարբերական հանգամանք մը առաւ, անոր դէմ մաքառիլը իր գործունէութեան և մտածողութեան առանցքը դարձաւ։

Նախ, Մասնաժողովի անդամներէն Տօքթ. Մ. Մովսէսեան և Տօքթ. Մամալեան ազգասիրաբար, իրենց հանդիստի ժամերը զոհելով, յանձն առին վրանները այցելելով բոլոր հիւանդները ձրիաբար դարմանել։ Իրենց մարդասիրաբար միացան նաև, տեղւոյն Ամերիկեան Նպաստամատոյցի Վարիչ՝ Dr. Marten և Mis. Webb, որոնք 15 օրի մը չափ ոչնչանալ աշխատելով, օրական մօտ 3.400 հիւանդի quinineի ներարկում կատարեցին։

Տենդի ճարակումը այնսիրտ հակայ և երկիւղալի կերպարանք մը ստացաւ, որ կարելի չէր մարդասիրաբար կատարուած գործերով զայն հալածել։ Ուստի, Միութիւնը իսկոյն գոնացուցիչ ամականով պաշտօնի կանչեց երկու բժիշկ, երկու նեբարկիչ հիւանդապահուհիներ։ Մէկ պաշտօնեայ և երեք օգնական հիւանդապահուհիներ, որոնք Յունիսէն սկսած, օրն ի բուն մեղուանման և կանոնաւոր աշխատանքով մը, վրանէ վրան պտտելով կը դարմանեն առհասարակ բոլոր հիւանդները օրանց վրայ ձրիաբար աշխուրջ հսկողութիւն կը կատարեն Մասնաժողովի ատենադպիր՝ պ. Մ. Փափազեան և անդամ՝ պ. Դաւրէշ Սարայարեան։

Վերոյիշեալ առողջապահական խումբը օրական 7.800 հիւանդի quinineի, 50 հիւանդի metin և campherի ներարկում կը կատարեն։ Նմանապէս օրական մօտ 2500 հապ (comprimé de quinine) և մօտ 2 քիլ. solution de quinine կը բաժնուի ժողովուրդին միմիայն քաղաքին մէջ։

Այն բոլոր մասնաւոր դեղագիրները զորս բժիշկները գաղթական կարօտ հիւանդներուն ձրիաբար նայելէ վերջ տուած են, դարձեալ Միութեան հաշուոյն կը պատրաստուին։ Իսկ այն հիւանդները, որ տան մէջ կարելի չէ բժշկել, կը դրկուին Տօքթ. Մ. Քէշիշեանի եւ Գաղաքապետութեան հիւանդանոցները, Միութեան կողմէ հոգալով դարձեալ անոնց բոլոր ծախքերը։

Գաղաքէն դուրս երեք վայրերու մէջ եւս հիւանդներ կը խնամուին, և միեւնոյն բարիքները կը վայելեն Միութեան կողմէ վարձուած բժիշկ և հիւանդապահներու միջոցաւ։

Դեռ երկարենք բարեբար ձեռքին կատարած այս յոյժ գնահատելի գործերուն շարքը։ Երբ ըսենք որ հակառակ ամբողջ գաղթականութեան 80 առ 100ին ծանր կերպով հիւանդ պակնալուն՝ դեռ ո՛չ մէկ մահ պատահած է, թերեւս ըմբռնելի կը դառնայ Հ. Բ. Ը. Միութեան ըրած գոհողութիւնը և Մասնաժողովի թափած ջանքերը։

Հիւանդութիւնները զգալիօրէն նըուազած են արդէն, և բոլորովին կը վերջանան երբ ուրիշներն ալ ոտն ազդուեա և անյետաձգելի գործին իրենց մասնակցութեան բաժինը բերեն։

Ա. Բ. Գ.

15 Յուլիս, Իսկէնտէրուն

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

Կ. ՊՈԼՍՈՅ ՏՐԻՍՏՈՆԵԱՆՆԵՐԸ ԵՒ ԱՆԳԼԻԱ

Կ. Պոլսէն «Տնտեսական ուսումնասիրութեանց և Տեղեկատուութեանց Ընկերութեան» դրկուած նամակէ մը, հրատարակուած «Էջելէ»ի մէջ, կը քաղենք հետեւեալ տեղեկութիւնները.—

Այսօր Անգլիա կը հետեւի նոր թաքթիքի մը։ Անիկանոր ամբողջութեամբ կը վերաբերուի իթթիհատականներու հետ։ Այլ կուսայ անոնց Կ. Պոլիս մտնել և անցնիլ Անատոլու, այսպէսով կը կարծէ տրկարացնել քէմալականներու ազդեցութիւնը, սակայն իրականին մէջ քէմալականն և իթթիհատական միութիւնն են։

Կ. Պոլսոյ մէջ Անգլիա կը յուսայ թէ իթթիհատականները պետական հարուած մը կրնան ընել, զոր ճգմելը իրենց ձեռքն է և որ իր կողմէ փնտռուած պատրուակը պիտի ըլլար գործադրելու համար իր ծրագիրը։

Իթթիհատականներու գործունէութեան հետ միաժամանակ Կ. Պոլսոյ մէջ կը կատարուի Անգլիոյ հովանաւորութեամբ և Պարիզի բարեգործաններու մասնակցութեամբ խառն կազմակերպութիւն մը հայ և յոյն տարրերէ բաղկացած, որուն դերը կը դնուի անգլիացի հարազատ պր... և յոյն ապայ մը։ Ասիկա տեսակ մը միլիա է, որուն մէջ կ'արձանագրուին հազարաւոր քրիստոնեաներ, որոնք պատրաստ պիտի ըլլան գործելու առաջին հրամանին վրայ, ըլլայ հակազդելու համար իթթիհատական շարժումի մը, ըլլայ աջակցելու համար յոյն բանակին կողմէ Թրակիոյ կողմէն ըլլալիք փորձի մը։ (Գաղիական երեւակայութիւններ չելլան բոլոր առնչ։ Մ. Ի. «Արեւոյ»)

ՁՕՐ. ՀԱՐՊԳԸՐՏ

Հայաստանի նախկին ամերիկեան բարձր քոմիսէր Զօր. Հարպգըրտ, որ վերջերս Բարիզ հասած էր, իր կատարմութեան կողմէ անդամ անուանուած է այն մարմինին, որ պաշտօն ունի քննելու Թուրքիոյ մէջ վերջին տարիներս գործուած խժդժութիւնները։

Մ. ՎԷՆԻԶԷԼՈՍ

Կ. Պոլսոյ Յունաց Պատրիարքարանը Մ. Վէնիզէլոսը լիազօրած է դաշնակցներու մօտ պաշտպանելու չարաչարուած Յոյներուն դատը։ Մ. Վէնիզէլոս պիտի հաստատուի Լոնտոնի մէջ վարելու համար Թուրքիոյ Յունաց ոչնչացրութեան գործը։

ՌՈՒՄԱՆԱԿԱՆ ԵԿԵՂԵՑԻՆ ՄԷԿ ԿՈՉԸ

Պուքրէշէն կը հեռագրուի թէ՝ Ռումանիոյ Սինոդը աշխարհի ամբողջ քրիստոնէութեան ուղղուած կոչ մը հրատարակած է ի նպաստ Փոքր Ասիոյ քրիստոնեայ ժողովուրդներուն, որոնք կը տառապին հեթանոսական ժամանակներու յատուկ մարտիրոսութեամբ մը։ Ռումանական եկեղեցին կը բաղդէ բոլոր հալածանքներուն դէմ և օրուան հզօրներուն ներքեւ մերկացին կոչ մը կ'ուղղէ, անանցմէ խնդրելով որ Անատոլուի քրիստոնեաները իրենց պաշտպանութեան տակ առնեն։

ՇԱԽԱՐՇԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ ՀԷԼԻՕՊՕԼԻՍ

Վարժարանի բացման արձանագրութիւնները կը կատարուին սեպտեմբեր 5ին։

ՆԱՄԱԿԱՏՈՒՓ.

Տ. Աւետիս Եաղճեան, Ապիսիա.— 60 ֆ. դ.ը սատանդ. Տ. Թոքմաճեան (Յարթում) ձեզ պիտի յանձնէ ընկալագիրը։

ԻԽԵՑԷՔ ՍԱԹՈՍԵԱՆ ՄԱՏԷՆ ՍԻԿԱՐԷՔՆԵՐԸ

ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ

ԹՐՔԱՍԻՐՈՒԹԵԱՆ ԾԱԽԱԼՈՒՄԸ

ՖՐԱՆՍԱՅԻ ՄԷՋ

Բ.

Մինչև հիմա Լօթիի և Գլօս Ֆաուէրի պէս թրքասէր հոդինակներ բաւականացան էին Արևելքի թրքական ունեցուածքները վարկաբեկելով անիրաւելով ազգի յուսաձներու կամ քաղաքական պարտաւորութիւններու (pamphlet) մէջ։

Նոյն իսկ չենք կրնար ըսել որ վերոյիշեալ թրքասէրները կը հերքէին կ'ուրանային թրքական խժդժութիւնները, քրիստոնեաներու կոտորածները. անոնք կ'աշխատէին միայն անոնց համար արդարացուցիչ պատճառներ դտնել, շարդուածները մեղաւոր հանել, ըստ իրենց սիրած ժողովուրդին ծանօթ որամաբանութեանը թէ «յանցանքը մեռնողին քովն է և չ'է թէ մեռցնողին»։ Անոնք կը չանային Հայերը և Յոյները այնքան զզուելի ու ծիծաղելի ցոյց տալ, որ զիրենք կարդացողները այն տպաւորութիւնը կրէին թէ չիտակը չէր արժեր շատ իրար անցնել այդքան անարժան արարածներու համար, և թէ Թուրքը, սեպուհ, արքայիկ ցեղ, զանո՞ք փոդոտելով նոյն իսկ «մեծ պատիւ մը ըրած էր իրենց», ինչպէս Լաֆօեթէի ծանօթ առակին առիւծը....

Բայց ինչպէս որ Գլօտ Ֆաուէր կը դէլ կ'անցնի իր վարպետը՝ Լօթիին՝ թրքապաշտ կիրքի և հակաքրիստոնէական մոլուցքի իր արտայայտութիւններուն մէջ, Ֆաուէր կ'ուրիշ թէ սկսած է հացնել աշակերտներ որոնք պիտի կրնան ընդհանուր քար հանել իրեն։

Վերջին ժամու թրքասէրները շատ ուրիշ արմատական և պարզապէս (simpliste) են քան իրենց համբաւեալ նախորդները. անոնք չեն յամենայն թուրքը այս կամ այն ձևով սրբացնելու անոր վրայէն յուշիկ մը սրբելու Հայերու, Յոյներու թանձրացեալ արիւնը, և զայն զոնեբուն...գլուխը ներելու,—չէ՞ մի որ ըսուած է. «արիւն ձեր՝ ի գլուխս ձեր»։

Խորհելով թերեւս որ ոճիրը, որքան որ ալ մեղմացուցիչ պարագաներ ունենայ, չի դադրիր՝ քաղաքակիրթ մարդոց աչքին՝ ոճիր ըլլալէ, անոնք նախամեծար կը համարեն ոճիրին գոյութիւնն իսկ ուրանալ, ո՛չ աւելի ո՛չ պակաս։ «Ոճրագործնե՛ր, բնաւ մի՛ խոստովանիք» կ'ըսեր համբաւաւոր մարդասպան մը, իր դլխաւորմէն մէկ քանի վայրկեան առաջ, երբ նուսկ բանտ իր վերջապոյր արհեստակիցներուն։ Նորելուկ թրքասէրներն ալ իրենց սիրական յանոխորդներուն հաշուոյն՝ որոշած են չի խոստովանիլ բնաւ այս վերջնոց ոճրագործութիւնները։ Բայց անոնք ասով ալ չեն բաւականանար։ անմօթութիւնը և շնականութիւնը քիչ մը ալ աւելի առաջ տանելով, ճշմարտապէս թրքական համբաւութիւններու կը հասցնեն, և Տաճիկները չարդարութեան մեղքին լաւ մը լուալ մաքրելէն ետքը, զանոնք կը վերածեն զոհերու, և քրիստոնեաներն ալ՝ զահիճներու։

Ի մի բան անոնք կը պաշտպանեն այն թեզն իսկ զոր Թուրքերը հնարած են և կ'աշխատին տարածել մեկ քանի տարիներէ ի վեր։ Արևելքի ճշմարիտ կեղեքուածները, ջարդուածները, կողոպտուածները, բռնաբարուածները, Հայերը և Յոյները չեն, —ինչպէս որ կը կարծուի քնդհանրապէս Եւրոպայի և Ամերիկայի մէջ,— այլ խեղճ, բարի, անչէն անպաշտպան Թուրքերը։

* * *

Եւ դանուած է Ֆրանսայի նոր բայց արդէն անուանի վիպասան մը որ վեպի մը մէջ այս նորագիւտ նիզմարտութիւնը կենդանի պատկերներով ներկայացուցած է իր ընթերցողներուն, որոնք, դժբախտաբար, բազմաթիւ են. որովհետև այդ հեղինակը ոչ այլ ոք է բայց եթէ «Բէ-նիհամարքի», և «Ամբանթիա»ի հռչակաւոր ու բախտաւոր հեղինակը, Բիէռ Պընուա, իբրև դրագէտ՝ շատ վար Լօթիէն և նոյնիսկ Ֆաուէրէն, բայց որուն գործերը հարիւրաւոր տոպպրութիւններու հասած են քիչ առեն-ւան մէջ։ Բիէռ Պընուա ասոր այնքան ժողովրդական է որքան իր ժամանակին Ալէքսանդր Տիւմա, որուն վէպերուն շատ կը նմանին իրենները, ամէնքն ալ երեւակայութեան և պատմական քմայքի (fantaisie) արտագրութիւններ, որոնք իրականութեան հետ ո՛չ մէկ ադերս ունին։

Ա՛յդ այս վիպասանը, պատճառներով որոնք իրեն ծանօթ են անշուշտ, բայց դէրս դժուար չէ դուշակել անոնց համար որոնք դիտեն թրքական ոսկեդեղայ բրօքականին ուժը, որուշեր է իր դրիչը և ժողովրդականութիւնը ի սպաս դնել Տաճիկներուն և տաճկական դատին։

Արդարև, L'Eclair թերթը՝ պ. Էմիլ Պիւռէի մէկ յօդուածէն կը տեղեկանանք որ Բիէռ Պընուա «Lecture pour tous» ֆրանսական հանդէսին մէջ սկսած է հրատարակել «մոռցուածը» տիտղոսով վէպ մը, որմէ Պ. Պիւռէ կ'արտագրէ դրուագ մը, որ ամենէն դեղեցիկ բաներէն մէկն է, ճշմարտութեան և արդարութեան դէմ սարձակուած ամենէն սրբապիղծ հայհոյութիւններէն մին զոր ժպըրհած ըլլայ քաղաքակիրթ ազգի մը պատկանող դրագէտ մը։

Գիշերթիկները ծնողական լուրջ հոգածութիւն և գուրգուրանք կը վայելեն։ Գայմանները դիւրամատչելի։

Արձանագրութիւնները կ'ընդունուի կիրակի ամէն օր, 9.12 և 2.4.30 վարժարանին շէնքին մէջ։

2.4 Տնօրէնութիւն

ՄԱՆԻՍԱԼԵԱՆ

ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ ԱՂՋԿԱՆՑ

Շարա Նալապի, Ֆակկալա-Գանիրէ

Վարժարանիս առանձնութիւնները առաջիկայ 6 Սեպտ. 1922ին։ Աբեղանագրութեանց համար դիմել Տեսչութեան Օգոստոս. 24էն սկսեալ ամէն օր առաւօտեան ժամը 9-12, բացի կիրակի և տօն օրերէն։

Ծրագրի բարեփոխութիւններ եղած են ժամանակի և միջավայրի պահանջներուն համեմատ։ Ուսանող և լեզուներու համար ընտիր ուսուցչական մարմին մը կազմուած է կարգ տարիներէ։

Մանրամասնութեանց համար դիմել տնօրէնութեան։

Տնօրէնութիւն

ԱԶԳԱՅԻՆ ԿՐՕՆԻԿ

ՏԵՂԵԱԿԱՆ

ԸՆԿԵՐ ՄԻՀՐԱՆ ՕԼՎԱԶԼԻ ՆՈՐ ԱՌԱՔԵԼՈՒԹԻՒՆԸ

Երէկ Բիւլէայի ճամբով քաղաքս ժամանեց ընկեր Միհրան Սըվազլը, հելլենական Տանցի շոգենաւով իր շնորհալի տիկնոջ հետ։

Ընկեր Սըվազլը պաշտօն ունի հայկական հարցի տրդի վիճակը բացատրել աղատասիրական հայ դաղութներուն և այս առթիւ պիտի կատարէ քաղաքական յոյժ շահեկան բանախօսութիւններ իր այցելած քաղաքներուն մէջ։

Այս բանախօսութիւններէն անկախաբար որոնց պիտի հրաւիրուին դաղութներուն անդամները առանց կուսակցական խտրութեան՝ պ. Սվազլը պիտի նախագահէ նաև ընկերական հաւաքոյթներու և պիտի բացատրէ այն կրքուոր դերը որ վիճակուած է Ռամկավար Ազատական Կուսակցութեան՝ մեր ազգային-քաղաքական կեանքին մէջ։

Տարակոյս չունինք թէ այս պատուական բրօքականախօսին առաջնորդութիւնը բարոյական մեծ ազդեցութիւն ունենալու կոչուած է մեր դաղութին բոլոր խաւերուն վրայ։

Բարի դալուստ կը մաղթենք Տէր և Տիկին Միհրան Սըվազլեանի և կատարեալ յաջողութիւն մեր յարդելի ընկերոջ առաքելութեան։

Բանախօսութեանց օրն ու վայրը պիտի հաղորդենք մեր ընթերցողներուն։

ԵՐԲ ՊԻՏԻ ՏԵՂԻ ՈՒՆԵՆԱՑ

ՈՍԿԻ ՖՕՆՏԻՆ «ՀԱՇՈՒԵՑՅՐԴԱՐՈՒԹԻՒՆԸ»

Այս խնդիրը կը դառնայ այլևս կատարելապէս դայթակղական։

Մէթք Տելմաք պէյ Թիւթիւնճեան ինչ հանգամանքով և ինչ իրաւունքով իր քով կը պահէ տակաւին պ. Խատիսեանի ձեռքով Ադիքսանդրիոյ մէջ հաւաքուած Ոսկի Ֆօնտին մնացորդը, որուն մէջ կը գտնուի մանաւանդ Թորգոմ Սրբազանի հարիւրաւոր ոսկիներ արժող զմբուխտ մատանին....

Գ. Խատիսեան որ այնքան նախանձախնդիր կը թուի փոխառութեան դրքամներուն իրենց տէրերուն վերադարձուելուն՝ ինչո՞ւ հրաժարք չի տար Թիւթիւնճեան պէյին թէ՝ այս վերջնոյն յանձնուած Ոսկի Ֆօնտի աւանդը չի կրնար անոր դրամարկղին մէջ յաւերժանալ և այդ Ֆօնտին ալ «Լիքիտասիօն»ը այլևս բացարձակ անհրաժեշտութիւն մը դարձած է, մանաւանդ երբ նկատի առնենք թէ դլխաւոր նպատակն, Թորգոմ Սրբազան, քանիցս յայտարարած է Թիւթիւնճեան պէյին որ իր նպատակը չուզեր ետ առնել, այլ կրկին զայն կը յանձնէ Հայաստանի ժողովուրդին պէտքերուն, պայմանաւ որ ինքը որոշէ նպատակը և իր ձեռքով մատանիին փոխարժէքը յանձնէ այդ նպատակին։

Տարբական պարկեշտութիւնը կը պահանջէր որ Մէթք Թիւթիւնճեան պէյ (անշուշտ պ. Խատիսեանի ակնարկանքը առանալէ յետոյ) մատանին Թորգոմ Սրբազանին վերադարձներ։ Այդ բանը մինչև յարդ չբրաւ։

Կը փափաքինք դիտնալ թէ ի՞նչ է այս մեր մամուսին պատճառը։

Թիւթիւնճեան պէյ պ. Խատիսեանին դրած է այս մասին և ի՞նչ պատասխան առացած։

Իսկ եթէ չէ դրած՝ ինչո՞ւ չէ ուզած դրել և ինչո՞ւ մինչև յարդ կը համարձակի իր քով պահել դոյզ մը որ իր սեպհականութիւնը չէ։

Ինչո՞ւ վերջապէս պ. Խատիսեան չի հաւաքիր զբուիր թէ ժամանակին պ. Թիւթիւնճեանին յանձնած աւանդը ինչ վիճակն ունեցաւ։

Առանք հանրային բարոյականի հետ մտէն ազերս ունեցող խնդիրներ են։ բանք անմիջական պատասխանի և լուծումի կը կարօտին...։

Կ'սպասենք որ Թիւթիւնճեան պէյ Ոսկի Ֆօնտէն իր քով մնացած աւանդները առանց ժամանակ կորսնցնելու. Ազգային Առաջնորդարանին յանձնէ։

Ա՛յս կը պահանջէ հանրային բարոյականը և այս կերպով միայն կրնայ դայթակղութեան վերջ մը դրուիլ։

ԳԱՀԻՐԻՆԻ ԱՌԱՋՆՈՐԴ. ՓՈԽԱՆՈՐԴԸ

Գահիրէի Առաջնորդական Փոխանորդ Տէր Վահան քահանայ կիւրտեան ի մօտոյ Ամերիկա պիտի ուղեւորի և այնտեղ պիտի հաստատուի իբրեւ Հայաստանեայց Եկեղեցւոյ պաշտօնական։ Նորին Արժանապատուութիւնը այս որոշումը առած է գլխաւորաբար իր զաւակները Ամերիկայի մէջ դաստիարակելու մասնաւորաբար։

Կիւրտեան Հայր ամսոյս վերջը կը քաշուի Գանիրէի Առաջնորդական Փոխանորդի պաշտօնէն։ Իրեն կը յաջորդէ Ցէր Յարութիւն Հայրը։

ՀԱՅԵՆ ԱՍԱՏՈՒՐԻՆԵԱՆ ՆՈՐ ՄՐՑՈՒՄԸ

Յառաջիկայ Սեպտեմբեր 2ին, շաբաթ օր, տեղւոյս Թէաթրը Ամերիկի մէջ տեղի պիտի ունենայ, երեկոյեան ժամը 9.30ին, կոփամարտի մեծ մրցում մը Եգիպտոսի կոփամարտի ախոյեան Հայկ Առաստուրեանի և Ադիքսանդրիոյ ախոյեան Բանտամ Գոնթանթինոսի միջև։

Առաստուրեան կը կշռէ 65 քիլօ և իր հակառակորդը 80 քիլօ։ Մրցումը, որ կը խստանայ ըլլալ յոյժ շահեկան, կը բաղկանայ 2 վայրկեանոց 10 ռաունտներէ։

Տոմակները կը ծախուին Մաթուսեան տան խանութներուն մէջ Գուլվարը Ռամլէ, Շերիֆ փաշա փողոց և Բլատաը Սէնթ Քաթերին։ Մրցման օրը՝ կիլէն։

ՔԱՋԻՆՕ ՍԱՆ-ՍԹԻՖԱՆՕՅԻ ՄԷՋ

Տեղի ունենալիք Գ. Լ. ՅԱՐՈՒԹԻՒՆԻ վերջին ներկայացումը յետաձգուած է այս կիրակի օրուան, գերակատարներէն մէկուն հիւանդութեան պատճառով։

ԱՐՑԱԽԱՏԱՄԱՆ

ՀԱՅԵՐԸ

ՍԻ. ԵՊԻՍԿՈՊՈՍԱԿԱՆ ԾԿԵՂԵՑԻՆ

Գոլսոյ մեր օրեան «Ժող. Ձայնը»ի մէջ կը կարդանք.

Ամերիկայի Եպիսկոպոսական Եկեղեցւոյ անդամ Տօքթ. Էմհարթ որ վերջերս Մր. Վիքերի հետ Գոլիս հասած և յետոյ Հայաստան դացած էր, այս անդամ Գոլիս վերադարձած ըլլալով, Ս. Գասբիրեանը, իրեն հետ ունենալով Ամերիկեան Նպաստամատոյցի Թարգման պ. Թոքմաքիանը այցելութեան դընաց անոր Բերա-Բալատ։

Տօքթ. Էմհարթ խօսեցաւ Ս. Գասբիրեանին էմիմածնէն իր ստացած ապաւորութիւններուն վրայ և հաղորդեց թէ առիթ ունեցած է տեսակցելու Ս. Հայրապետին հետ, առարկայ ըլլալով անոր մասնաւոր մեծարանքներուն։ Տօքթ. Էմհարթ էջմիածնէն զատացուցիչ ապաւորութեամբ կը դառնայ։ Իր համոզումը այն է որ պէտք է աշխատիլ Հայաստանի սահմաններուն մէջ բոլոր հայ որբերը պատրաստել ազգային եկեղեցւոյ դաստիարակութեամբ։

Տօքթ. Էմհարթ Գոլիս դալու առթիւ երբեւաղէմ ալ այցելած ըլլալով առթիւ ունեցած է տեսակցելու Տ. Եղիշէ Ս. Գասբիրեանին հետ և վանքի վիճակին վրայ տեղեկութիւններ առնելէ յետոյ խոստացած է իրենց համար դանել անդլիերէնի և Աստուածաբանութեան ուսուցիչ մը։

Ամերիկայի Եպիսկոպոսական Եկեղեցին Էջմէն ըլլալով Անկլիքան Եկեղեցւոյ, Տօքթ. Էմհարթ ուզղակի Լոնտոն պիտի երթայ իր տեղեկագիրը տալու Քենթերպրիի Արքեպիսկոպոսին որ միանգամայն իրենց Եկեղեցին ալ պիտի է։ Ինչ հաղորդեց որ Ամերիկայի Եպիսկոպոսական Եկեղեցին նեբկայացուցիչ մը պիտի ունենայ Գոլսոյ մէջ և արդէն Ցաւնաց Գասբիրեանը խոստացած է եկեղեցի մը արամադրել իրենց՝ հոգեւոր պաշտամունք կատարելու համար։

Ս. Գասբիրեանը իր գտնունակութիւնը յայտնելով այս մասդրութեան համար յայտնեց թէ հայ եկեղեցիներն ալ բաց են իրենց հոգեւոր պաշտօնակատարութեան համար։ Տօքթ. Էմհարթ այս առթիւ յանձնեց Եպիսկոպոսական Եկեղեցւոյ Ծերունի պիսքէն համաստ գիր մը ուղեալ Ս. Գասբիրեանին, որով մաղթանքներ կ'ընէ հայ եկեղեցւոյ և իր հոգին համար ու փափաք կը յայտնէ որ այն տատապանքները որոնց ենթարկուեցաւ Հայ Եկեղեցին. չկրկնուին ապագային։ Նոյնպէս Եպիսկոպոսական Եկեղեցւոյ ժողովը դարձեալ Ն. Սրբութեան ուղղուած դրով մը աւելի մանրամասն կերպով կը խօսի երկու քրիստոնեայ եկեղեցիներու յարաբերութեանց մասին ու կը յայտարարէ թէ կ'ընդունին որ Հայ Եկեղեցին ալ Եպիսկոպոսական Եկեղեցւոյ նման առաքելական ուղղափառ Եկեղեցի է։

Ս. Գասբիրեանը երկու եկեղեցիներու յարաբերութեանց մասին տրուած դեղեցիկ մտքերուն և սիրալիր դիտաւորութիւնները համար իր շնորհակալութիւնը յայտնելով, ուզեցաւ թէ որքով պիտի փութայ պատասխանել այդ դրութիւններուն Հայ Եկեղեցւոյ անունով եւ անդամ մը ալ պիտի արտայայտէ իրենց շնորհակալիքը Եպիսկոպոսական Եկեղեցւոյ որ գլխաւոր ժամանակը եղած է Ամերիկեան Նպաստամատոյցին Հայաստանի և որքերու ի նպաստ կատարած հանդանութեան գործին մէջ։

Եւրոպայի Հայոց Առաջնորդութիւնը

Ամենայն Հայոց Հայրապետը կը փափաքի որ ընտրուի Եւրոպայի Հայոց Առաջնորդը, որ մինչև հիմա չէ ընտրուած իւթիւնեան Արքեպ. մահէն ի վեր։ Այս Առաջնորդութիւնը հաստատուեցաւ երիմեան Ս.ի կաթողիկոսութեան օրով և ամէն քաղաք իր ուրոյն հոգեւոր հովիւը ունենալով, անոնք կապուած էին Առաջնորդութեան որ կաթողիկոսն հետ յարաբերութեան մէջ էր և անոր յանձնարարութիւններուն և հրամաններուն ենթակայ էր։ Ինչպէս Ամերիկայի նոյնպէս Եւրոպայի մէջ առաջնորդութիւն մը պիտի հաստատուի որ պիտի ջլաց կաթողիկոսին ուղղակի ներկայացուցիչը։ Այս Առաջնորդը պիտի ընտրուի ժողովի մը կողմէ, ուր պատգամաւորներ պիտի դանուին եկեղեցական և աշխարհական, ընտրելու համար Առաջնորդը։ Եւրոպայի Հայոց հոգաշնորհ ատացած կրօնական և քաղաքական կարեւորութեան պատճառով, Առաջնորդութեան հաստատութեան պէտքը անհրաժեշտ կը նկատուի։

ՀԱՅ ՈՐԲԵՐԸ ԱՆԳԼ. ՈՐՊԱՆՈՑԻՆ ՄԷՋ

Անդլիոյ Լօրտ քաղաքապետին նախագահութեան ներքեւ դումարուած Լօրտ Մէյէրս Ցընտի ընդհ. քարտուղար Մ. Գըրքէն նամակով մը Լոնտոնի հովիւ Տ. Արել Ս. Վ.է կը խնդրէ, Գոլիս գալուն առթիւ տեղեկացնել իրենց Գոլսոյ ներկայացուցիչ Մր. Գէնէպի հետ որ Իրէնքէոյի մէջ 500է աւելի հայ ազգաքներ ընդունած է իր որբանոցին մէջ։ Մր. Գըրքէն իր այդ նամակին մէջ կը գրէ հետեւեալ նշանակալից ասդերը. «Մեր յանձնախումբին նպատակն է որ հայ ազգ կրթուին իրենց հայրերուն հաւատքով և մեր որբանոցին մէջ բացի այն ազգաքներէն որոնց կաթոլիկ կամ բողոքական ըլլալը հաստատուած է, միւսներք պիտի կրթուին հայ եկեղեցւոյ դաւանութեան և վարդապետութեան համաձայն»։

Լօրտ քաղաքապետ յանձնաժողովին գաղափարը վեր է ամէն գովեստէ, որովհետև կը բացատրէ իր գործին զուտ մարդասիրական հանդամանքը։

ՍՐՍԱԳԴԱՒԻ ԴԻՐՈՒԹԴ ՄԸ

Ցրանոցի կեռմրէն

Գուլէլիի որբանոցին ճաշարանի վրայ, Ցաւնիս և Ցուլիս ամիսներու քիթացքին քանիցս պատուղ ալ ուլցաւ։

Օր մը փոքրիկն Գոլոս կ'ոգեւորուէր երթալ տեղանի. երբ պատուղները բաժնել սկսաւ, տակաւին երրորդ տեղանը չի հասած տեսաւ որ չպիտի բաւէ։ Առաջին տեղանին ազգաքը չուսաց կերած էին իրենց պատուղները, Գոլոս իր բաժինին կէսը տուաւ, նաև իր մօտ տեղանակիցներէն մէկ քանի հատ տուաւ ու անոնց ուրախ, տակտ տակուրն կը պակէր։ Այն տեսն Գոլոս ամբողջ իր բաժինը տուաւ, միւս ընկերներէն ալ մէկ քանի հատ տուաւ և երրորդ տեղանը հազաց։ Երբ Գոլոս ամանները լուալէ յետոյ վերադարձաւ տեսաւ որ ազգաքը ուրիշ դրած էին իր պնակին մէջ։ Իրաւ հոգալու այս ոգին գոյութիւն ունի հայ ազգ մէջ։ Բոլոր միասին ուսուցած են, ի՛նչ, ամերիկեան թերթ։

(Ժող. Ձայնը)

ՁՄՐԵՆ ԲՆԱԿԱՐԱՆԻ ԳԱՏՐԱՅՈՒԹԻՒՆ ՀԱԼԷՊԻ ՄԷՋ

Բնակարանի խնդիրը գոյութիւն ունի նաև Հալէպի մէջ, Արեւելեան Մամուլ կը գրէ։

Ազգ. Միութիւնը ամսոյս 11ին, բաց ժողով մը ունեցաւ, գլուխ ներկայացուցիչներուն հետ, ուր մասնաւորաբար խորհրդակցութեան առարկայ եղաւ հեռագրեալ քաղաքը հանող և այսպէս ուսուցչ թիւ մը կազմող հայութիւնը յատուկ ձեռնարկ մը պատրաստելու, որպէս պիտի ներկայացուցին Ազգ. Միութեան։

ՄԵԼՔՈՆԵԱՆ ՍԻԿԱՐԷԹ ՕՐԱԿԱՆ 5,000,000 ՍՊԱՌՈՒՄ

ԺՈՂՈՎՐԴԱՅԻՆ ՍՐԱՀ ԳԱՇԻՐԷԻ

Ժողովրդային Սրահի մէջ Լուքսէմպուրգի, մոնոլիթի, գաշնակի գասերէ զատ կ'ուսանցուին հետաքրքիր ամէն գասերը զեկավարութեամբ Դոքթոր Եռաժշտագէտ Prof. H. Mühlmann*ի, որ երկար տարիներ պաշտօնավարած է Եւրոպայի գէշ. մէջ. այս անգամ տարիք կը ներկայանայ մեր գեղարուեստասէր հասարակութեան օգուտներու իր ներկայութիւնէն։ Դասերը կը տրուին խիստ հասկնալի պայմաններով. ամէն երկուշաբթի և չորեքշաբթի երեկոները ժամը 7էն 9։ Փոփոխումները կրնան դիմել Ժողովրդային Սրահի վարչութեան, այժմէն տեղեկանալու համար, ամէն երեկոյ ժամը 7.30-9։*

(Շարա՛ յիշեալ թիւ. 4)։

1 — 6 Վարչութիւն

ՏԵՂԱԿԱՆ ԲՐՈՆԻԿ

Զօր. Վ. Քօնկրէյվի

Մեկնումին առիթ

Անգլիական այժերու ընդհ. հրամանատար Զօր. Վոլթեր Քոնկրէյվի բացակայութեան միջոցին Գահիրէի զինուորական հրամանատարը Զօր. Մորրիս փոխանորդարար պիտի վարէ ընդհ. հրամանատարութեան պաշտօնը, հետեւաբար զինուորական Ատեաններու կողմէ տրուած գատավճիռները իր վաւերացումին պիտի ենթարկուին։

Գաւօճական յայտարարութիւն մը

Լօրա Ալէնպի, պաշտօնական յայտարարութեամբ մը արգելքի տակ կ'առնէ «Վաֆտ»ի գատապարտեալ անդամներուն կողմէ մասնաւորներու կամ դրամատուներու մէջ ի պահ տրուած գրամները։

Նոր մահափորձ մը Գահիրէի մէջ

Գահիրէէն կը հաղորդեն թէ նոր մահափորձ մը ևս կատարուած է հետեւեալ պարագաներուն մէջ։

Անցեալ օր երբ երեք զինուորներ կամրջէն կ'անցնէին, նապաստներով զինուած խումբ մը ապիրատներու յարձակումին ենթարկուած են. ասոնք իրենց գէնքը կողապտելէ վերջ յաջողած են խոյս տալ։

Ոստիկանութիւնը տեղւոյն վրայ քննութիւն կատարելէ վերջ կասկածելի վեց հոգի ձերբակալած է։

ՈՃԲԱԳՈՐԾՆԵՐՈՒ ՁԵՐԲԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ

Ոստիկանութիւնը ձերբակալած է Համամ Մուսա և Իսրիս Ալաէլ Բաւի անուամբ երկու պեռավիներ որոնք ամբաստանուած են անցեալները Շանէլիսէի մէջ տեղի ունեցած ճիւղէրէ Բարաշոյի և տեղացի ճարտարագէտի սպանութեան մեղադրութեամբ։

Ոստիկանութիւնը յիշեալ պեռավիներուն վրայ խուզարկած մէջոցին երեւան հանած է տարբերագոյն զէնին պատկանող կարգ մը ատրիաներ։ Քննութիւնը յառաջ կը տարուի։

ԹՍՂԱՊՆՏՈՒԹԵԱՆ ԴԻՄ ԴԱՏ

«Վաֆտ»ին կը ծանուցանեն թէ Մոհամմէտ էֆ. Նէկմա անուամբ տեղացի մը մատիր է պատ բանալ Թագաւորութեան դէմ 2ական 100 տարիներ չի վճարելու և ապոր ընկերը պանդիշելու համար։

Բազմաթիւ տեղացի փաստաբաններու պաշտօն տրուած է այդ խմբագրի չիշատակագիր մը պատրաստելու։

Գ. ԿԱՊՐԻԷԼ ՏԱՆՈՒՆՁԻՕ

Եւ Ադիբասնդրիոյ Իթալական գաղութը

Ազգասանդրիոյ իթալական ընկերակցութիւնները և իթալական Ակումբը ցաւակցական հեռագիրներ ուղղած են մեծանուն դրագէտին և անոր չուտափոյթ ապաքինումին համար մաղթանքներ կատարած։

Ապրիլզի դուքսը Բօր-Սայիտի

Ապրիլզի դուքսը անցեալ չաբաթ առաւօտ Բօր-Սայիտ ժամանած է և կիրակի երեկոյ դէպի Մասուա մեկնած։

ՎԻՃԱԿԱՀԱՆՈՒԹԻՒՆ

Ի Ճպատս Գահիրէի Ազգասիրական Միութեան

670-րդ Թիրաժ — Կիրակի 20 Օգոստ. 922

Ա. պարգեւ, Թիւ	12024	Ֆրք.	1200		
Բ. »	»	17467	»	100	
Բ. »	»	5291	»	50	
Գ. »	»	17858	»	50	

Հետեւեալ 60 թիւերը կը տանին 20ական ֆր.

286	2099	7479	12503	15665	17663
330	2700	7618	12934	16097	17748
558	3302	7803	13403	16206	17762
1217	3918	8296	13718	16629	17952
1290	3936	8643	13919	16656	18113
1291	4210	10084	14328	16986	18119
1318	4577	10789	14342	17349	18181
1369	5589	11769	15140	17393	18408
1574	7006	12127	15446	17404	19288
1848	7443	12176	15611	17570	19909

ՏՕՔԹ. ՋԱՄԱՐԵԱՆ

Զուիցերիայ Լօզանի Հանրակրթարանէն վկայեալ

ՄԱՍՆԱԳԷՏ

ՎԱՆԵՐԱԿԱՆ ՀԻԻԱՆԴՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Ամենակարճ ժամանակի մէջ կը բուժէ ճիճի եւ նոր ջերմամիզութիւնը եւ անոր ամէն տեսակ բարդութիւնները

Արժանապէս կը դարմանեն Ցրտնկախաց՝ 606ի ամերիկեան եւ գերմանական «Néo-Salvarsan»ի եւ նարանջագոյն «Trépol»ի նեարկումներով — Կը դարմանեն նաեւ ամենապատահեալ ամենատարբեր տկարութիւնք — Վճարումներդ կ'ընդունի կանանց դարմանումի վերջ — ՊԷՅԻՆԻՍ։ Գահիրէի Կայսրանի փողոց թիւ. 4, Ազգասէրիս = Ժամը 10-12 եւ 3-5։

ԲԼՕԹ ՊԱՍՔ

Մթնոլորտ փոխոց

աղեխանդրիոյ ամենալաւ եւ օդասուն զուարճատեղին

ԱՄԷՆ ԳԻՇԵՐ ՄՐՃՈՒՄՆԵՐ

Հանչակաւոր խաղախումբերու միջեւ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ «ԱՆԴՐԱՆԻԿ» ԹԱՏԵՐԱԽՈՒՄԲ

Հայաստանի «Անդրանիկ» Թատերախումբի ամենայնային թատերաշրջանին տուելիք ներկայացումներուն ապօգնէ դրուելու համար վաղօրօք պէտք է դիմել Գահիրէ՝

1. Թատերախումբի պիւրօն, Շարա Տօպրէ թիւ 6. 2. Տ. Գ. Տէր Միխայէլեանի տուն, Կամսարականի Վանառատուն. 3. Ճարտարապետ պրն. Կարօ Պալեանին. 4. Սելվանեան Վանառատուն., Մուսքի. 5. Վենիւս Լուսանկարչատուն։

Ա. Սեպտեմբեր 10 ԹԱՏԵՐԱԽԱՂԵՐԸ

1.—ԴԱՒԱՃԱՆՈՒԹԻՒՆ Իսխան Սումբաթօվի 2.—ՀՕՐ ԱՆՑԵԱԼԸ Ցեղրանիկի 3.—ԴՕՂԼԻ Խրիսթիհրնսօնի 4.—ԵՐՋԱՆԿՈՒԹԻՒՆ Վալադեանի 5.—ՏՐԻԼԲԻ Գէ'ի 6.—ԿՈՐԾԱՆՈՒՄԸ Շիրվանզատէի 7.—ՋԻՕԿՕՆԴԱ Ս'Անունցիո'ի 8.—ԱՆՄԵՂ ՄԵՂԱՒՈՐՆԵՐ Օստրովսքիի 9.— ԿՈՐԱԾՆԵՐ Դաստեցեանի, 10.—ՍԱՏԱՆԱՑ Կորտինի

Թատերաշրջանի հանդիսաւոր բացումը տեղի կ'ունենայ Բրէնթ անիա Թատրոնին մէջ, Հոկտեմբերի սկիզբին։

ԳԻՆԵՐ.— Օրեակներ, պենուար՝ 300, ա. օրեակ՝ 200, բ. օրեակ՝ 100, բիկնաբոռ ա.՝ 30, բ.՝ 20 եգ. դահեկան։

Ապօնէն ունի 20 առ 100 գեղ։

ՄԱՍՆԱԽՈՒՄԲ.— Տիկնայք՝ ԱՍԼԱՆ, ԱՐԹԻՆԵԱՆ, ՍԷԼՎԱՃԵԱՆ Վլէնիիս. Պարոնայք՝ ՀԱՅՐՆԼԵԱՆ, ԿԱՐՕ ՊԱԼԵԱՆ, ՍԷԼՎԱՃԵԱՆ, ՏԷՐ-ՄԻՔԱՑԷԼԵԱՆ։ Դանձապահ՝ Կարօ Պալեան, Տնօրէն՝ Անդրանիկ։ 2 — 4

ՀԵՌԱԳՐԱԼՈՒՐՔԵՐ

ՎԵՆԵՏԻԿԻ ԽՈՐՀՐԴԱԺՈՂՈՎԸ

Հռոմ, 23.— Անգլիական, Ֆրանսական և իտալական կառավարութիւնները, Գալլոյ և Աթէնքի կառավարութիւններուն ծանուցագիր մը յանձնեցին, փափաք յայտնելով որ Վենետիկի խորհրդաժողովին մէջ կարելի ըլլայ խաղաղութեան հիմք դնել։

Խորհրդաժողովը նախապատրաստական ընոյթ մը պիտի ունենայ, նպատակ ունենալով պատերազմի կիներուն ներկայացնելու հաշուեթեան առաջարկները և տեսնելու համար թէ լուծում մը գտնելու հնարաւորութիւն կայ թէ ոչ։

Եթէ այս նախաքայլը յաջող արդիւնք տայ, այդ պարագային, անմիջապէս պիտի կազմակերպուի քնչհանուր խորհրդաժողով մը։ Ի. Գ.

ՖԼԻՄԱԼԿԱՆ ԳԱՅՈՒԻՐԱԿՈՒԹԻՒՆԸ

Կ. Գալիս, 23.— Վենետիկի խորհրդաժողովին քէմալական Գաւառիրակութիւնը հետեւեալ կերպով կազմուած է։ Նախագահութիւնը Բէուֆ պէյ, ներքին գործոց Նախարար Ցէքիի պէյ, Հռոմի քէմալական ներկայացուցիչ Աբդի պէյ եւ Գալլոյ քէմալական ներկայացուցիչ Համիտ պէյ։ Ռ.

Գալլոյ կառավարութեան Գաւառիրակութիւնը

Կ. Գալիս, 23.— Վենետիկի խորհրդաժողովին Գալլոյ կառավարութեան ներկայացուցիչներն են, արտաքին գործոց Նախարար Իպդէի փաշա, Նահի(?)ևնէզամ փաշաները։ Ի. Գ.

ՓՈՔՐ-ԱՍԻՈՅ ՔՆՆԻՉ ՅԱՆՁՆԱԽՈՒՄԸ

ՖՐԱՆՍԱՑԻ ՁԿԱՄՈՒԹԻՒՆԸ

100,000 Ֆրանկ չի տրամադրուիր...

Լոնտոն, 23.— Անգլիական զեկուցագիր մը կ'առաջարկէ որ Ֆրանսա ընտանձնէ Փոքր Ասիոյ միջոցներուն քննիչ յանձնախումբին ծախուց մէկ երրորդը այսինքն 100,000 ֆրանք սակեդրամ, սակայն Ֆրանսա, հակառակ որ ինք բերած էր այդ առաջարկը, այժմ պաշտօնապէս կը մերժէ ծախուց մասնակցիլ, տարկելով թէ այդ նպատակաւ տրամադրելի վարկ մը չունի եթէ առանց խորհրդարանի դիտութեան բան մը կարելի չէ ընել։ Հետեւաբար, կը թուի թէ առաջադրուած քննութիւնը չպիտի կատարուի։ Ռ.

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ՄԱՄՈՒԼԸ ՑՈՒՇՏԵՍ

Լոնտոն, 24.— Բարիզեան մամուլը մեծ ուշադրութեամբ կը հետեւի Վենետիկի խորհրդաժողովին։

«Ժուրնալ» կ'ըսէ թէ ինչպէս Ճենովայի և Լահէյի խորհրդաժողովներէն այս առաջուց ձախողելու զգաստացուած է, վասն զի ան երկգիմութեան վրայ հիմնուած է։

«Փուրնալ տէ Տէպա» կը դատապարտէ Ֆրանսան, Փոքր Ասիոյ խժդժութեանց մասին կատարելիք քննութեան ծախուց մասնակցած չըլլալուն համար։ Ռ.

ՅՈՒՆՕ-ԹՈՒՐՔ ՊԱՏԵՐԱԶՄԸ

Կ. Գալիս, 23.— Թուրքերը պղտիկ յառաջխաղացում մը կատարած են Մէնեմէրէի հովիտին Տէնիզլիի շրջանին մէջ։ Հ.

Ինկիւրի, 25.— (պաշտօնական) Թրքական զօրախումբ մը Մէնեմէրէի դեռ անցաւ և Թշնամիին կորստեան պատճառեց։ Հ.

Ցուցական զեկոյցը

Աթէնք, 24.— Պաշտօնական զեկոյց մը խօսելով վերջինս գործողութեան վրայ, կ'ըսէ թէ Թրքական զօրախումբ մը դիւղացիներուն օգնութեամբ, Մէնեմէրէի հարաւակողմը յանկարծակի պատերներուն վրայ յարձակեցաւ։ Ռ.

ՉԼՐ. ԹՈՒՌՆԷԼԻՆԻ ԿԱՐԾԻՔԸ

Թրքական բանակի մասին

Բարիզ, 22.— «Էքչօ տը Բարի» կը ծանուցանէ թէ Զօր. Թուռնէլէնա ընդունուած է պ. Փուանքարէի կողմէ։ Ան քէմալական բանակին համար ըսած է թէ շատ զօրաւոր է և ազգայնական բուռն ոգւով մը ոգեւորուած։

Զօրավարը յանձնեան բանակի մասին անհրաժեշտ նկարագրութիւն մը ըրած է։ Ռ.

ԱԻՍՏՐԻԱՅ ՏՅԳՆԱՊԱՆԻ ԿՆՑՈՒԹԻՒՆԸ

Վիէննա, 23.— Վարչապետ Սեյպէլ երէկ Բրակա մեկնեցաւ, անկէ վերջ Գերլին և Հռոմ պիտի այցելէ։ Իր համարդութեան նպատակն է լուծում մը գտնել Աւստրիոյ խիստ ծանրակշիռ կացութեան։ Ի. Գ.

ՆՈՐ ՏՅՍԱԿԻ ՕԴԱՆԱՒ

Գերլին, 20.— Գերմանացի օդանաւորդ մը յայտնեցաւ առանց մէջտեղի չնուած օդանաւով մը 66 վայրկեան տեւողութեամբ Ռէօնի լեռներուն վրայ։

Ան 33 վայրկեան միւնոյն բարձրութիւն վրայ մնաց և ինն անգամ իր մեքենակէտը վերադարձաւ։ Ռ.

Քարին արժէքը

Լոնտոն, 21.— Օսար չանձերը բարելուսմ մը կրեցին։ Մարքը 4850ի ինկաւ և 5000ով փակուեցաւ։ Ռ.

Լոնտոն, 24.— Վերաշինութեանց մասին տեղի ունեցող բանակցութեանց շուրջ չբջող յառնտես գրոյցներուն հետեւանքով մարքը 8.800ով փակուեցաւ Լոնտոնի ոսկեբանին մէջ։ Ռ.

Ռուսերը եւ հեղձուցիչ կազը

Ռէվալ, 20.— Բէթրօկրատէն կը տեղեկացուի թէ պոլշեւիկ ապաներու խումբ մը Գերմանիա կ'երթայ հեղձուցիչ կազի գործածութեան մասնագիտութիւնը սորվելու համար։ Ի. Գ.

ԲԻՆԻՒ ԼՕԹԻ ՄԱՀԱՄԵՐՁ (?)

Վերջերս Պոլսէն Ֆրանսա վերադարձող Գլոս Ֆառէր հեռագրով մը տեղեկացուցած է հոս թէ Գէնթիպարճի Ալի Պէյի կողմէ իրեն միջոցաւ թրքաւէր գրագէս Բինէս Լօթիի նուիրուած համբիչը անոր հոգեվարքի (?) վայրկեաններուն մէջ խիստ զգեստակութիւն պատճառած է։ (Ժող. Զայրը)

Ամերիկացի օդաչուներ Պոլսոյ մէջ

Ամերիկայի տասնըմեկ լրագրողներ եկած են Պոլիս և Ջարդերու ու տեղահանութեանց մասին քննութիւններ կատարելու համար Էնկիւրի պիտի մեկնին, կ'ըսէ Փրօխա։

ՊԻԹԼԻՍԻ ԴԷԳԵՐԸ

Պուսթոն կը տեղեկանայ թէ Ադպ. Մեծ Ժողովին կողմէ երեք երեսփոխաններ Լենկիւրէն Պիթլիս ղրկուած են մասնաւոր պաշտօնով։ Երեսփոխանական այս պատուիրակութիւնը պիտի ջանայ կարգադրել այն վէճերն ու անհամաձայնութիւնները որոնք առաջ եկած են տեղական իշխանութեանց և քիւրտ ցեղապետներուն միջև։

«ԱՇԻՐԷԹ»ՆԵՐՈՒՆ ԶԻՆՈՒՈՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆԸ

Միւլիական տոլիւրներէ հատած տեղեկութեանց համաձայն, Շէյխ Սքնուսի, Տիարպէքիրի միպատ Ցէյդի պէյ և Աէմի Մանսուր փաշա Մարտինի և Զիլկայից մէջ քիւրտ ազիրէթականներու հետ իրենց կատարած բանակցութիւնները յաջողութեամբ աւարտելով, վերադարձած են Տիարպէքիր։ Հան ալ ընդհ. հրամանատար Ճէվատ փաշա և իր ընդհ. սպայակոյտը խորհրդակցութիւններ կատարած են Շէյխ Սնուսի և քիւրտ ազիրէթականներու ներկայութեան, Քիւրտերու զինուորական ծառայութեան և պետական տուրքերու վճարումին մէջ անոնց մասնակցութեան չափը ու եղանակը որոշելու համար։ Քիւրտերու զինուորագրութեան և տուրքերու վճարման մասին պատրաստուած օրինագիծը Ազգ. Մեծ Ժողովի վաւերացման պիտի ենթարկուի։ (Ժող. Զայրը)

Հեղկատանի Մահմեդականներուն Զգնութիւնը

Հեղկատանի մահմեդականները ինկիւրի ղրկած են 2,123,523 հնդկ. տուրք, որ մասնաւորապէս կ'արժէ 2,000,000 Թրք. Թղթադրամ։

ՏՕՔԹ. Ժ. ԹՈՒՂԼԱՃԵԱՆ

Վկայեալ Բարիզի բժշկական համալսարանէն

Վիրաբոյժ և մասնագէտ

Ծննդամիզանցքային գործարաններու և վենէրական ախտերու

Նախկին օգնական-բժիշկ Բարիզի Նէքէր հիւանդանոցին։ Կը խնամէ ծննդամիզանցքային գործարաններու հիւանդութիւնները վերջին կատարելագործութեան համեմատ

Հիւանդներ կ'ընդունի իր կլինիքին մէջ Ցուցական Սկեղեցւոյ փողոց, թիւ 2, առաւօտ ժամը 10-12 եւ կէսօրէյեայ ժամը 4-6։

Ուշադրեցէք՝ ԼԵՒՈՆ ՄԿՐՏԻՉԵԱՆ

Տպարան՝ Ա Բ Ե Ի Ի

Թիւ. 16 Ապա-Ջարարար. Սպ[illegible]ի

Լոր ABBY Alexandrie

CASINO RIVIERA

ԱՌԱՋՆԱԿԱՐԳ ԳԱՐԵՋՐԱՏՈՒՆ-ՀԱՇԵՄԱՆ 29.40

ԳԱՍԿԵԱՆ ՓՆԴԱԿԱԽԱՂ

FRONTON BASQUE

ԱՅՍ ԳԻՇԵՐ 25 Օգոստոս 1922ԴԱՐՁ ԲԱՐԻ

ընդ մէջ բլօքարիանեներու

թօմաս, օսմար - ատրիան, կատարէ

ԵԳԻՊՏԱԿԱՆ ԳՐԷՏԻ ՖՕՆԴԻ

15 Օգոստ. 1922ի վիճակահանութիւնը

1886ի պարտատոմսեր

Ա. ՊԱՐԳԵՒ Ֆր. 50,000 Թիւ 130.270

Հետեւեալ 25 թիւերը կը չափին 1000ական ֆրանք.

24779	185637	228312	269494	325182
26256	191412	229432	306415	333061
56907	194230	231247	308075	346056
92823	198677	249654	309286	353419
120576	220229	260491	311581	382291

1908ի պարտատոմսեր

Ա. ՊԱՐԳԵՒ, Ֆր. 50,000 Թիւ 552.289

Հետեւեալ 25 թիւերը կը չափին 1000ական ֆրանք.

421688	453198	567516	691556	749308
425515	460921	581264	698146	766850
438728	500636	586442	715848	779534
438825	525359	595889	723944	780202
447193	559882	670912	734788	791759

1911ի պարտատոմսեր

Ա. ՊԱՐԳԵՒ, Ֆր. 50,000 Թիւ 249,688

Ֆր. 5,000 Թիւ 395,896

Հետեւեալ 24 թիւերը կը չափին 1000ական ֆրանք.

53742	122416	164744	218653	308880
58125	131284	165405	221479	339330
58913	134368	165682	281486	351331
62744	134462	191730	298235	355510
89777	148179	217039	304469	

ԿՈՒԶԷՐ ՇԱՀԻԼ 1000 ՈՍԿԻ ԵԳԻՊՏ. ԳՆԵՑԷՐ Ազգաս. Ազգաս. Ընկ. վիճակահանութեան տոմսերը. Թիրաժները տեղի կ'ունենան Փետր., Մայիս, Օգոստոս և Նոյեմ. ամիսներուն։ Գին տոմսակի 5 ղրշ. միայն։

Ընդհ. Գործակալ ՑԱԿՈԲ Գ. ՄԱՐՏԻՆԵԱՆ Մուսքի փողոց Ի Գահիրէ։

Մայիսի Թիրաժին ա. պարգեւը շահած է Մուսա էֆ. Մահմէտիան, Բահանի. Մէնէթ էլ Պասալ, Ադգասանդրիա։

ՅՕՆՕԿՐԱՅԻ ՏԻՊԵՐ

Նոր ատացանք հայկական ամենաբնաբիր 40 եղանակներ, խիստ չափաւոր գիներով։

ԴՊՐՈՑԱԿԱՆ ՊԻՏՈՑՔՆԵՐ

Սակառ, պայտակ, կերակուրի ամաններ, պնակ, դգալ, պատարաքազ, գանակ, գմբեթի, պրօսէի և խաչի մկրատ, ալիւմէնիում և գիրկօ ջուրի գաւաթ, բաճարաններ, ինքնահոս գրիչ, և.։

ԳՈՀԱՑՈՒՑԻՉ ԳԻՆԵՐ

Կիւզելիսեան Եղբարք, Գավաքի, Գահիրէ։

ԾԻԵՑԷՔ

ՍԱՐԳԻՍԵԱՆԻ

անգուգական սիկարէթները

և Ներքին գաւաթներով

ԲԱՅԱՐՁԱԿՈՒԹԻՒՆ ՁԻՒՐԷՆ կը կատարէք մեր երթեւեկութիւնները

Ազգասանդրիոյ և Ռամլէի թրամվէյներով

Պանանցիկէ ծխատանաներուն

Կեդրոնատեղիք՝ Մէնշիէի հրապարակ Փոստային դիմաց։

Yankee Polish Co. Inc. New York U S A

ՆԱՆԳԻ, Ամերիկեան լաւ եւ ամուր ճերկը

Գլխաւոր՝ եղբարս Եղբարք, Գահիրէ

Ռիւ. աբ Թէլէկրաֆ, Թիւ 4

փոստարկղ Թիւ 345, Թէլէֆոն 3280

Մեծաքանակ մթերք, ամէն գոյնի

Մթերանոց Գաւաթ Սրաբ Թիւ 15

ԾԽԵՑԷՔ

ԳԷՈՐԳ ԻՓԷԿԵԱՆ

ՍԻԿԱՐԷԹՆԵՐԸ

Մեծ Գործատուն Դիախոսի
եւ Իգիպտական սիկարէքների

Ա. ԿԱՄՍԱՐԱԿԱՆ
Զեյթիկի - Ադիւանգրիա

Համբաւաւոր եւ իր Ազուշիկա (Ոսկի) Դիախոսները եւ Սիկարէքները

ՔՕՍԱՔ
KODAK

անհարիւրամեայ գիներու

Kodak նանօր վանառատուն իր բոլոր լուսանկարչական գործիքներու գիներուն վրայ. 0|0 15ին մինչեւ 0|0 30, ընդհանուր գին մը բրած է, առանց հաշուելու բոլոր փոխարէններուն, իսկ գիներուն ցանկերուն մէկ մէկ Kodak եւ Brownie մեքենաներու գրուածքը. Այս մասնաւոր ոգեւորութիւնը սկսեցաւ ամսոյ սկզբան մը ապրիլ 20ին. Գանձարանի Գործակալներուն եւ զանազան, Դամիրճի Օթեարի Գրագրատան, եւ Շեքերճի Գանգրիճի ամէն, իսկ Ադիւանգրիա, մի միայն 30 Ch'erif Pasha փողոց.

ՌՕՍԻԱ
Ապահովագրական Ընկերութիւն
COMPAGNIE d'ASSURANCES ROSSIA

Հիմնուած 1881 թ. Ի Սանկտ-Պետերբուրգ

Դրամագլուխ ամբողջովին վճարուած	ռուբլի 5,000,000
Ռուսական գրագիրներու վճարուած	դրամի 327,170,000
Ընկերութիւն ապահովագրեալներուն վճարուած հատուցումներ եւ դրամագլուխներ	» 1,203,400,000
1914ի տարեմուտի ստանձնուած բիւմներ եւ տոկոսներ	» 131,284,900

Ընկերութիւնը յոյժ նպաստաւոր պայմաններով կ'ընդունի կեանքի ապահովագրութիւններ, երկարի դէմ ապահովագրութիւններ, փոխադրութեանց վնասներուն դէմ ապահովագրութիւններ, ամէն տեսակ արկածներու դէմ ապահովագրութիւններ, երկաթուղիով եւ շոգենաւով համբարձութեան արկածներուն դէմ ցմահ ապահովագրութիւններ, ապակիներու կոտրելուն դէմ ապահովագրութիւններ.

ամէն կարգի տեղեկութիւնց համար դիմել
Գրասենեակ Ընկերութեան Եգիպտոսի, Սուդանի, Կիպրոսի, Սիւրիոյ եւ Պալքանեան Թերակղզիի Մասնաճիւղին, թիւ 7, սիր Ամա էլ Հակ էլ ասմաթի (բլուր ալ Լ'Օրէան) Նոմարոյ թ. 1042, թէլէֆոն, թ. 13-13. Ադիւանդրիա՝ ընկերութեան գործակալներուն, Mrs. C. M. Salvago et Co., Agents Generaux 22 *Շերիֆ փաշա փողոց, Նամակատուն թ. 42, թէլէֆոն 10-87 եւ Սիրքին գլխաւոր գործակալներուն ինչպէս նաեւ Սուդանի եւ Կիպրոսի մէջ ընկերութեան գործակալութիւններուն.*

ԲԱՆԿ ԴԷ ՌՕՄԱ
Banco di Roma

Հաստատուած 1880ին

Դրամագլուխ 200,000,000 դրամի ամբողջովին վճարուած
Շրջան. կեդրոնատեղի, Հռոմ

Գործակալներ Բարիզ, Մարսիլիա, Նարբոն, Բորդոյ, Տիրիկոս, Ադիւանդրիա, Գահիրէ, Գոնիա, Գարթէ, Գարիէ Գարիէ, Մալթա, Ամբրիկան Տրիպոլիս

ՄԱՍՆԱՃԻՒՂԵՐ

Ալեքս, Ալեքսանդրիա, Լաստիլ, Արեցցո, Ամերսֆորտ, Գենուա, Գրոսիտոս, Մոնթէ Գրանտի, Գանդիա, Գոնթէ Նուովօ, Գորնիէրմարանդոն, Տէրմա, Մարթա Սուա, Տէրմոլի, Խարտա, Խրուանդ, Խրուանիէ, Լուքսա, Մանտրա, Մանդալոնի, Օրիզիկա, Օրլ Թա, Բուլէնիրնա, Բիսէրթա, Սիէնա, Սուլիոնա, Թարանտոնէ, Թիվոլի, Թորրէ Անունցիատա, Վիլլէրթ, Վիտերպոյ, Վիրիկոյ

Գործը ի Բանկ կ'ընդունի ամէն տեսակ սեպհականատիրական գործարքներուն արտերկրի արժէքներու վրայ տոկոս, նպաստաւոր եւ ցածրագոյն գրամանիշերու վրայ փոխադրութիւն, Հեց եւ ալեքիրէ ազ ըրենթ, Հաստատ վճարումներ, Նիլոսի եւ Նաւարանի վրայ պարբերական ճանապարհորդներու ճանապարհներու եւ վերադարձանելիք չեկերու արտերկրեայ ճանապարհորդներու, Նաւարանի եւ Նիլոսի մէջ պարբերական գրամանիշերու արտարկումներ, արժէքներու պահպանութիւն, ապրանքներու պահպանութիւն եւ ամէնուն ապրանքներու.

Գործը ի Բանկ ամէն տեսակ տեղեկութիւններ, ուղղակի ստանալու համար դիմել Գրասենեակ Բանկին Գահիրէ, Գոնիա, Գարթէ Գարիէ, Մալթա, Ամբրիկան Տրիպոլիս

ԲԱՆԿ ԼԻՈՆԷ
CREDIT LYONNAIS

Հաստատուած Լիոնի մէջ 1863ին
Դրամագլուխ ամբողջովին վճարուած՝ 250,000,000 դրամի

Փետրուարի 30 թուին 1920ի

Մանաւանդ.—Մեր գործակալութիւններուն ամէնց մեծ յարաբերութիւններ խզուած ըլլալով, սահմանեցանք ամէնց վերաբերմամբ հիմնուելի մեզի նուազած վերջին կացութիւնը-թուականներուն վրայ.

ԳՈՒՄԱՐ

Հնչուած գրամ տեսակի եւ գանձանակներու մէջ	դրամի	876,272,387,18
Թղթադրամի եւ ապր. գրաւականներու ստանալիք		4.1.0,412,165,92
Նիստերուներու ստանալիք եւ բրեաներ		70,866,382,38
Ընթացիկ հաշիւներ		736,807,649,05
Գործակատարներով չտեսնի երաշխաւորու գործարքներու		71,161,500,»
Թղթադրամի թիթեռներ (ոսկիներ, արծաթներ, ...)		5,782,855,0
Հաստատի հաշիւներ եւ գանձանակներ		105,046,721,08
Ինչպէս կուսակցներ		35,000,000,»
	դրամի	5,831,049,101,14

ԳԱՐԱՄ

Ստանձնեալներ եւ իրենց մասնակցներ	դրամի	1,304,375,882,50
Ընթացիկ հաշիւներ		3,156,262,991,61
Դանդաղ վերջ գանձանակի հաշիւներ		79,376,139,10
Գործակատարներով չտեսնի երաշխաւորու գործարքներ		71,161,500,»
Աքսէպթասիոններ		23,227,920,26
Գործակատարներ մասնակցներ		48,954,349,26
Հաստատի հաշիւներ եւ գանձանակներ		157,593,551,50
1917ի գործառնութիւնն շահ (հնչուած գրամ)		
Մնացորդ տարբեր շրջանների շահ ու զեղծ հաշիւներ		19,096,350,38
Զանազան պահեստներ		200,000,000,»
Դրամագլուխ ամբողջովին վճարուած		250,000,000,»
	դրամի	5,831,049,101,14

Ցամաքներու համեմատի բլուրը վերադարձուած

Վարչ. Ժորժ Ֆոնտոյ նախագահ — Ընդհ. տնօրէնութիւնն մաս ներկայացուցիչներ
Է. Պերրիս — Իսմ. Տաւարդ-Լիւս

ԲԱՆՔ ԴԷ ՌՕՄԱ
Banco di Roma

Հաստատուած 1880ին

Դրամագլուխ 200,000,000 դրամի ամբողջովին վճարուած
Շրջան. կեդրոնատեղի, Հռոմ

Գործակալներ Բարիզ, Մարսիլիա, Նարբոն, Բորդոյ, Տիրիկոս, Ադիւանդրիա, Գահիրէ, Գոնիա, Գարթէ Գարիէ, Մալթա, Ամբրիկան Տրիպոլիս

ՄԱՍՆԱՃԻՒՂԵՐ

Ալեքս, Ալեքսանդրիա Լաստիլ, Արեցցո, Ամերսֆորտ, Գենուա, Գրոսիտոս, Մոնթէ Գրանտի, Գանդիա, Գոնթէ Նուովօ, Գորնիէրմարանդոն, Տէրմա, Մարթա Սուա, Տէրմոլի, Խարտա, Խրուանդ, Խրուանիէ, Լուքսա, Մանտրա, Մանդալոնի, Օրիզիկա, Օրլ Թա, Բուլէնիրնա, Բիսէրթա, Սիէնա, Սուլիոնա, Թարանտոնէ, Թիվոլի, Թորրէ Անունցիատա, Վիլլէրթ, Վիտերպոյ, Վիրիկոյ

Գործը ի Բանկ ամէն տեսակ սեպհականատիրական գործարքներուն արտերկրի արժէքներու վրայ տոկոս, նպաստաւոր եւ ցածրագոյն գրամանիշերու վրայ փոխադրութիւն, Հեց եւ ալեքիրէ ազ ըրենթ, Հաստատ վճարումներ, Նիլոսի եւ Նաւարանի վրայ պարբերական ճանապարհորդներու ճանապարհներ եւ վերադարձանելիք չեկերու արտերկրեայ ճանապարհորդներու, Նաւարանի եւ Նիլոսի մէջ պարբերական գրամանիշերու արտարկումներ, արժէքներու պահպանութիւն, ապրանքներու պահպանութիւն եւ ամէնուն ապրանքներու.

Գործը ի Բանկ ամէն տեսակ տեղեկութիւններ, ուղղակի ստանալու համար դիմել Գրասենեակ Բանկին Գահիրէ, Գոնիա, Գարթէ Գարիէ, Մալթա, Ամբրիկան Տրիպոլիս

ԲԱՆՔ ԴԷ ՍԿՈՆԹՕ Եւ ԴԷ ԲԻՍՊԱՐՄԻՕ
CASSA di SCONTO et di RISPARMIO

ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Դրամագլուխ՝ դրամի 9,031,000 — Կեդրոնատեղի՝ Ալեքսանդրիա

Այս դրամատունը Գանձայի վերջերինով ամէն տեսակ գործարքներ եւ կատարէ, ինչպէս ընթացիկ հաշիւ, մասնակցութիւն, գանձում, արժէքներու ապահովագրութիւն։ Նաեւ Գանձայի վրայ քաշուած կը դնէ ու կը ծախէ, Լէնրը ալ դրեթէ կը բանայ, հետաքրքիր վճարում կ'ստանձնէ Եգիպտոսի եւ նաեւ Գանձայի կարեւոր կեդրոններուն վրայ, պահեստ կ'ընդունի արժէքներու եւ արժէքաւոր նիւթերու, գրագրութիւններ կ'ստանձնէ։ Դրամական պահեստ կ'ընդունի խիստ նպաստաւոր տոկոսով։ Ունի քնարդական տեսակ մը ուր կ'ընդունի քսան դրշ.էն մինչեւ քառասնամեայ դրամ, հարիւրին 3.50 տոկոսով։ Ամենայն դիւրութիւն ունենալու համար խնայողական արկղիկներ կը տրամադրուի։

ԵԳԻՊՏՈՍԻ ԱՄԵՆԱՄԵԾ ԵՒԱՖՇԱԿԱՆ ՍՈՒՆԸ
ԺԻՒԼ ԲԱԲԱՋԵԱՆ ԵՒ ԸՆԿ.

Ադիւանգրիա — Թատրոն փաշա փողոց, թիւ 17-30
Գահիրէ — 7, Մուսքիի փողոց թիւ 44-07

ԺԻՒԼ ԲԱԲԱՋԵԱՆ ԵՒ ԸՆԿ. ՏՈՒՆԸ

Հրապարակ կը դնէ երաշխաւորուած, առաջնակարգ նախանշումներով չինուած հիանալի դեմանական դաշնակները

Ե. Ո. 55-Ի

Համար միայն, որոնք ամէն կերպով գերազանց են, դիմի կոչմէ մոռնցող նմանաբնակ ոչնչի դանդիպի.

ԴԱՇՆԱԿ ՄԸ ՄԷԿ ԱՆԴԱՄ ԿԸ ԳՆՈՒԻ
ԼԱՒԸ ԳՆԵՑԷՔ

Բարամ Մ'Օրիան
անանուն ընկերութիւն

Դրամագլուխ՝ ամբողջովին վճարուած
Ֆր. 25,000,000
Կեդրոնատեղի Գահիրէ

Մասնաճիւղեր Ալեքսանդրիա, Դամիատ, Սկանտրիէ, Իսմայիլիա, Բորսա-Սայիտ, Մանսուրա, Սիրէ-Զագազիգ, Փոխ-Գործակալութիւններ՝ Գերգան, Մաշնիտա և Ամաս.

Գանձ ստանալ կը կատարէ տեղադրութիւն ամէն տեսակ արժէքներու.

Գանձ ստանալ կ'ընդունի դրամագլուխներ, ներքնալ տոկոսներով հարիւրին 3 ի տեսակ վճարելի
» 3.50 3 տարիէն »
» 4 1 » »
» 5 3 տարիէն և տեսակ ...

Նոյնպէս՝ ինչպէսութիւնը գանձերուն համար հատուցում է փոքր ինչպէսութիւնից յառաջ գրեալ մը որ կ'ընդունի ամ. Ֆ. 25,000 ամ. Ֆ. 50,000 տարիկան հարիւրին 4 տոկոս.

ԱՐՄԵՆԻԱԿԱՆ ՏԱՐԵՑԻԿ

Ս. Գրքեր

ԺՈՂՈՎՈՒՐԴԻ ՁԱՅՆ-ԺԱՄԵԱԿԱՆ
մեծ օրաթերթ
Տրկան Գրիգոր կիր. վարչութեան
բաժանորդագին՝ տարեկան 100 ֆրանկ
Հասցէ՝ Journal «Joghovourti-Tzaine» à coté du Tunnel, rue Billour N. 18 Galata, Constantinople

---

Գեղարդ

ԱՐԵՎ-ԳԱԼԱԿ
օրաթերթ
Տրկան Գեղարդի տարեկան
Բաժանորդագին տարեկան 5 Տոլար
Հասցէ՝ The «Ark-pakhs» Publishing Co. 990-998, Washington Street Boston, Mass. (Ս. Ն. Ա.)

Տրեբիզոն

ՆՈՐԵՐԵՆԻՔ—ԱՐՈՐ
երկօրեայ թերթ
Տրկան Գալիճարեանի Շրջանակին
«Nor Gianc-Aror» p. o. box 344
Fresno, Cal. (U. S. A.)

Բարիզ

ԱԼՔԱ
շաբաթաթերթ
Հասցէ՝ journal «Alkha»
9. rue de Beccadello Paris

Եղեգիս

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ՁԱՅՈՒՆ
Օրաթերթ
Խմբագիր՝ Մ. Մանուկեան
Տնօրէնի խմբագրատեղ՝ Հ. Մանուկեան

Վարնա

ԼՈՒՍԱՐՁԱԿ
պարբերաթերթ
Հրատարակութիւն Վարնայի ազգային
Հասցէ՝ 11 rue Gourgourliata
Varna (Bulgarie)